

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 22 februari 2021

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant Josep Borrell väntas ta upp aktuella frågor på utrikesområdet.

4. Ryssland

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera EU:s strategiska relation till Ryssland och genomförandet av EU:s Rysslandspolitik som, sedan 2016, bygger på fem principer. EU:s höga representant Josep Borrell väntas rapportera från sitt besök i Moskva den 4–5 februari. Rådet väntas diskutera åtgärder med anledning av det försämrade läget för demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland, inklusive domen mot Aleksej Navalnyj och myndigheternas agerande i samband med den senaste tidens demonstrationer.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen har i samtal med Ryssland och offentligt tagit upp allvaret i det försämrade läget för demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland. Fängelsedomarna mot bland annat Aleksej Navalnyj och Jurij Dmitrijev, liksom de förstärkta lagpaketen om utländska agenter och så kallade oönskade organisationer, visar på det minskade utrymmet för civilsamhälle och opposition i Ryssland.

Regeringen stödjer att EU går vidare i genomförandet av samtliga fem principer i EU:s Rysslandspolitik och verkar för att EU ska agera enigt, balanserat och med strategiskt tålamod. Regeringen anser att EU fortsatt behöver kombinera principfasthet gentemot Rysslands brott mot folkrätten och den europeiska säkerhetsordningen, med samarbete i frågor där det finns konkreta behov och där det ligger i EU:s intresse. Sådana frågor inkluderar miljö, klimat och hälsa, liksom utbyte och stöd till det civila samhället och mellanfolkliga kontakter.

Mot bakgrund av det försämrade läget för demokrati och mänskliga rättigheter, driver regeringen nya restriktiva åtgärder.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Ryssland behandlades senast i EU-nämnden den 9 oktober 2020 inför rådets möte den 12 oktober. Därefter berördes Ryssland i EU-nämnden den 22 januari 2021 inför att frågan förväntades komma upp under aktuella frågor vid rådets möte den 25 januari.

Fortsatt behandling av ärendet: EU:s strategiska relation till Ryssland förväntas diskuteras vid Europeiska rådets möte den 25–26 mars 2021.

5. Strategiska kompassen

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete, med fokus på den så kallade strategiska kompassen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar en fördjupning av EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete i enlighet med inriktningen i EU:s globala strategi från 2016.

Rådande säkerhetspolitiska omvärldsläge understryker behovet av ett starkt EU som bidrar till att främja fred och säkerhet såväl i vår del av världen som globalt. Regeringen stödjer utvecklingen av en tydligare strategisk inriktning för europeiskt säkerhets- och försvarssamarbete genom framtagandet av en så kallad strategisk kompass.

Regeringen avser att betona vikten av att stärka EU:s och dess medlemsstaters förmåga att hantera de hot och utmaningar som unionen står inför samt att ta ett större ansvar för sin egen säkerhet. Regeringen avser även att betona vikten av en integrerad ansats där både civila och militära verktyg kan nyttjas för att stärka EU:s handlingsförmåga genom hela konfliktcykeln. Regeringens hållning är att den strategiska kompassen bör omfatta både förmågeutveckling och insatsfrämjande, samt bidra till att stärka samarbetet med strategiska partners.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Den strategiska kompassen behandlades senast i EU-nämnden den 13 november 2020 inför rådets informella videomöte den 20 november.

Fortsatt behandling av ärendet: EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete förväntas diskuteras vid Europeiska rådets möte den 25–26 februari 2021.

6. Hongkong

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera utvecklingen i Hongkong. Diskussionen väntas fokusera på genomförandet av de åtgärder som anges i rådsslutsatserna om Hongkong från juli 2020 samt EU:s fortsatta arbete som svar på händelseutvecklingen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen verkar för fortsatt enighet inom EU kring behovet av ett tydligt och konkret agerande med anledning av händelseutvecklingen i Hongkong.

Regeringen arbetar även för att de åtgärder som beslutades genom rådsslutsatserna från juli 2020 ska genomföras. Åtgärderna inkluderar att se över och begränsa exporten av känslig utrustning och känsliga teknologier, att öka stödet till civilsamhället och studentutbyten samt att fortsätta att närvara vid rättegångar mot företrädare för demokratirörelsen. Regeringen anser att EU:s höga representant Josep Borrell bör följa upp och återrapportera om genomförandet av slutsatserna.

Regeringen välkomnar ytterligare steg som EU kan ta mot bakgrund av den negativa utvecklingen. Regeringens tidigare samradda position avseende restriktiva åtgärder gäller alltjämt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Hongkong behandlades senast i EU-nämnden den 29 maj 2020 inför rådets informella videomöte samma datum. Därefter har Hongkong även berörts i EU-nämnden inför att frågan har förväntats komma upp som en aktuell fråga, senast den 22 januari 2021 inför rådets möte den 25 januari.